

Horst Herrmann, *EHE UND RECHT. Versuch einer kritischen Darstellung*, 157 stranica, *Quaestiones disputatae* 58, Herder Verlag, Freiburg (BRD).

Pisac je stručnjak za crkveno pravo. Profesor je crkvenog prava (rođen godine 1940) na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Münsteru. Proslavio se već mnogim publikacijama («*Recht der unehelich Geborenen*», 1971; «*Kleines Wörterbuch des Kirchenrechts für Studium und Praxis*», 1972; «*Der priesterliche Dienst*», 1972).

U ovom je djelu pisac pokušao u pet etapa (vjera, društvo, povijest, zakon, razgovor) kritički obraditi pojavu »Brak i Pravo«, kako se pojavljuju u sadašnjoj prelaznoj fazi.

Knjiga je nastala na temelju pišćevih predavanja koja je držao kao profesor crkvenog prava, a namijenjena je svima koji još studiraju crkveno pravo ili se pak za nj posebno zanimaju. Ova knjiga želi dati stanovito usmjerenje u današnjoj diskusiji, a da pri tom ipak nikome ne oduzima slobodu mišljenja ili spriječi započete razvoje.

Pisac se prihvatio vrlo vruće teme »Brak i pravo«. No unatoč tako osjetljive teme znao je vješto ostati umjeren i trijezan u davanju sudova. Piše jednostavno i veoma laganim jezikom što je upravo čudo kad imamo pred sobom knjigu o pitanju crkvenog prava.

Ovo djelo sadrži mnogo veoma misaonih prijedloga za sasvim opravdano humaniziranje crkvenog prava. To mu je priznao u uvodu i sam Karl Rahner. A. R.

Klaus Hemmerle, *UNTERSCHIEDUNGEN. Gedanken und Entwürfe zur Sache des Christentums heute*, stranica 132, Herder Verlag, Freiburg (BRD).

U ovoj knjizi Klaus Hemmerle, profesor fundamentalne teologije na Sveučilištu u Bochumu i duhovni upravitelj centralnog komiteta njemačkih katolika, želi suvremenom kršćaninu protumačiti što je to istinsko kršćanstvo. Knjiga nosi glavni naslov UNTERSCHIEDUNGEN to jest RAZLUČIVANJA, jer

pisac u njoj razlučuje i tumači najosnovnije pojmove kao što su *čovjek, Bog, religiozno, kršćansko, političko* itd. Važno je sve te pojmove pravilno shvatiti i razlučivati prema onoj klasičnoj rimskoj uzrečici *qui bene distinguit bene docet* — tko dobro razlikuje dobro naučava! Podnaslov je knjizi *GEDANKEN UND ENTWÜRFE ZUR SACHE DES CHRISTENTUMS — MISLI I NACRTI O KRŠĆANSTVU DANAS*. Pisac razmišlja o osnovnim stvarnostima kršćanstva o kojima se danas inače tako često površno raspravlja i stavlja u pitanje. Na temelju svojeg razmišljanja o Bogu, o čovjeku, o kršćanstvu i o još nekim stvarnostima nužno povezanim uz kršćanstvo pisac predlaže u obliku nekog nacrt istinske i pravilne sadržaje tih pojmova.

Kako se dade već iz same riječi *Unterscheidungen* nazreti, radi se o stanovitoj *kritici*, ali ne o razaračkoj, nego o doprinositeljskoj i izgrađivačkoj kritici. U okvirima slobode i pluralizma ne smije se nipošto sve tako staviti u pitanje da se već u početku želi sve srušiti. Treba nam slobode i tolerancije, treba nam pluralizma što se tiče mišljenja, mentaliteta i politike, ali treba nam i sigurnosti, čvrstine i us trajnosti.

U današnje vrijeme sve se više primjećuje kako ljudi živi u okruženju lažne tolerancije i lažnog, pseudo-pluralizma, gube ne samo svoje mišljenje nego i svoj obraz. U ovom potrošačkom društvu čovjek je stalno pod stanovitim pritiscima.

No gdje naći *mjere, norme*, kojih se treba držati da se čovjek može ipak osjećati sigurnim i posjedovati svoje mišljenje koje će biti koliko je moguće objektivnije i stvarnosti vjernije.

Pitanja, kojima se suvremeni kršćanin toliko bavi (Bog, čovjek, religija, Crkva, kršćanstvo), želi pisac u ovoj knjizi trijezno i objektivno — koliko je to moguće — obraditi i tako čitatelju pružiti moguću sigurnost i mogućnost objektivno, zdravo i bez bojazni pred *niveliranjem* o tim stvarnostima sam razmišljati i steći tako svoje suvereno, objektivno i zdravo mišljenje.

A. R.